

ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ ПЕРЕВЕЗЕНЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ВАНТАЖІВ

*Шраменко Наталя Юріївна, д.т.н., професор,
Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка*

Задача зменшення логістичної складової у собівартості сільськогосподарської продукції є дуже актуальною для України [1-3].

Досліджено структуру обсягів перевезень вантажів різними видами транспорту [4] та визначено обсяги перевезень сільськогосподарських вантажів (без урахування вантажів у контейнерах) та їхню частку в загальній структурі відповідного виду транспорту (табл. 1).

В свою чергу, автомобільний транспорт займає найбільшу частку в загальному обсязі перевезень сільськогосподарських вантажів – 52,88% та здійснює, на відміну від інших видів транспорту, широкий спектр [4] номенклатури продукції сільськогосподарського виробництва та готових харчових продуктів. При цьому, найбільший обсяг перевезень припадає на зернові вантажі – 19115,28 тис.т. (табл. 1).

Таблиця 1 – Обсяги перевезень сільськогосподарських вантажів різними видами транспорту у 2019 році

Вид транспорту	Вид вантажу сільськогосподарського виробництва та готових харчових продуктів	Обсяг перевезень, тис.т
Залізничний	зерно і продукти перемелу	39800
Разом залізничним транспортом		39800
Автомобільний	зернові	19115,28
	інша продукція сільського господарства; риба та інша продукція рибальства	4447,62
	харчові продукти, напої та тютюнові вироби	22512,35
Разом автомобільним транспортом		46075,25
Морський	зерно та продукти перемелу	587,1
	продовольчі вантажі	82,6
Разом морським транспортом		669,7
Річковий	зерно та продукти перемелу	421,5
	продовольчі вантажі	161,1
Разом річковим транспортом		582,6
Всього		87127,55

Проведені дослідження [5-7] та аналіз статистичних даних свідчать, що перевезення залізничним та автомобільним транспортом продукції сільськогосподарського виробництва та готових харчових продуктів здійснюються переважно у внутрішньому сполученні, в тому числі з метою підвезення вантажів до терміналів морських та річкових портів.

Проведений аналіз свідчить, що продукцію сільськогосподарського виробництва та готові харчові продукти мають суттєву частку в загальній структурі перевезених вантажів відповідним видом транспорту (12,7% - для залізничного; 14,6% – для річкового; 24,2% – для автомобільного; 31,6% - для морського транспорту). При цьому, залізничним, річковим та морським видами транспорту здійснюються перевезення переважно зерна та продуктів перемелу.

Отже, необхідно розробляти заходи організаційного та технологічного характеру, спрямовані на підвищення ефективності організації перевезень сільськогосподарських вантажів як у внутрішньому, так і у міжнародному сполученні, для підвищення їх конкурентоздатності на внутрішньому та зовнішньому ринку. При цьому, формування ланцюгів постачання на основі взаємодії видів транспорту обумовлює можливість мінімізації витрат на доставку сільськогосподарських вантажів та створює передумови подальшого розвитку транспортно-технологічних систем.

Список посилань

1. Медведєв Є.П. Факторний аналіз організації транспортного забезпечення при збиранні врожаю зернових культур в Україні //Управління проектами, системний аналіз і логістика. К.: НТУ,2016. – Вип. 18, ч.1. – С. 86-93.
2. Проблемы и оптимизация логистики зерновых грузов в Украине. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://uga.ua/meanings/problemy-optimizatsiya-logistiki-zernovyh-gruzov-v-ukraine/> (23.02.2021).
3. Колодійчук В. А. Ефективність логістики зерна та продуктів його переробки: монографія. Львів: Український бестселер. – 2015. – 574 с.
4. Офіційний сайт. Державна служба статистики України. Транспорт [Електронний ресурс] . - Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
5. Shramenko N., Muzylyov D., Manukian A. Analysis of the grain market in Ukraine and the directions of the development of grain cargo transportation logistics// Технічний сервіс агропромислового, лісового та транспортного комплексів. – Х.: ХНТУСГ, 2019. – Вип. 18. – С.70-79.
6. Shramenko N., Muzylyov D. Forecasting of Overloading Volumes in Transport Systems Based on the Fuzzy-Neural Model. In: Lecture Notes in Mechanical Engineering. (Springer, Cham), (2020) – pp. 311–320.
7. Шраменко Н.Ю. Технологические особенности транспортного обслуживания потребителей при поставке сельскохозяйственных грузов мелкими партиями/ Н.Ю.Шраменко // Сучасні технології в машинобудуванні та транспорті: наук. журн. – Луцьк : Луцький НТУ, 2018. – № 2(11) – С. 134–140.
8. Шраменко Н.Ю. Оценка затрат по обслуживанию потребителей при оперативном планировании процесса поставки зерновых грузов /Н.Ю.Шраменко //Технічний сервіс агропромислового, лісового та транспортного комплексів. – Х.: ХНТУСГ, 2018. – Вип. 12. – С.302-309.

УДК 656

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПАСАЖИРОПОТОКІВ

*Захарчук Олена Павлівна, к.т.н., Прогній Павло Богданович, к.т.н.,
Дзяди́кевич Юрій Володимирович, д.т.н., Коцур Андрій Семенович, к.е.н.
Західноукраїнський національний університет*

METHODS OF RESEARCH OF PASSENGER FLOWS

*Zakharchuk O.P., Prohnii P.V., Dzyadykevych Yu.V., Kotsur A.S.
West Ukrainian National University*

Дослідження пасажиропотоків може бути проведено двома етапами робіт – камеральному, а також експериментальному - проведення збору та обробки даних, отриманих у результаті обстеження пасажирських потоків. Суцільні натурні дослідження табличним методом, який, в порівнянні з існуючими, є найбільш трудомістким, проте єдиним, який може забезпечити максимальну точність інформації про пасажирів для подальшої камеральної обробки отриманих статистичних даних досліджуваної системи автобусних маршрутів громадського транспорту у містах.

Для забезпечення коректного підрахунку кількості пасажирів, які здійснюють посадку/висадку необхідно врахувати:

- об'єкт обстеження - обертовий рейс транспортного засобу;
- період проведення обстеження: один тиждень;
- загальний час проведення обстеження: в межах з 6:30 – 19:30 год.;